

Recyclinggranulaat niet langer afval maar product

Het verliezen van het stempel 'afval' blijft een interessant thema. In deze rubriek stond de auteur al enkele malen stil bij de einde-afvalcriteria uit de Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen. Op Europees niveau is al bepaald onder welke voorwaarden ijzer-, staal-, aluminium- en koperschroot en kringloopglas niet langer afval meer is. In dit artikel meer over de Nederlandse einde-afvalregelgeving die sinds kort geldt voor recyclinggranulaat. Een mijlpaal.

MR. DRS W. J. W. (WILBERT) VAN EIJK

De Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen biedt de mogelijkheid om voor een afvalstof te bepalen onder welke voorwaarden het ophoudt afval te zijn. Bij voorkeur moet dit op Europees niveau gebeuren. Gebeurt dat niet, dan mag een lidstaat per geval of per afvalstroom beslissen dat niet langer sprake is van afval, na goedkeuring door de Europese Commissie. In ons land is de Minister van Infrastructuur en Milieu bevoegd dit besluit te nemen. Voor afvalstromen kan dit bij Ministeriële regeling gebeuren. Voorwaarde is dat de afvalstroom een behandeling voor nuttige toepassing moet hebben ondergaan. Het doel van einde-afvalcriteria is om te bevorderen dat afval op verantwoorde en voor iedereen duidelijke wijze wordt recycleert. Er is dan niet langer sprake van een stof waarvan men zich moet ontdoen maar van een product.

Dat is in lijn met het uitgangspunt van een circulaire economie en het Vang-beleid ('Van Afval Naar Grondstof').

1/3 van totale Nederlandse afval

De eerste einde-afvalregeling die op nationaal niveau tot stand kwam, betreft de Regeling van de Minister van I&M tot vaststelling van de status einde-afval van recyclinggranulaat. Deze is op 7 februari 2015 in werking getreden.

Recyclinggranulaat wordt geproduceerd door het bewerken, zoals breken en zeven, van steenachtige afvalstoffen afkomstig van bouw-, renovatie- en sloopprojecten. In omvang is recyclinggranulaat het belangrijkste materiaal dat door

recycling van bouw- en sloopafval wordt verkregen. Zo'n 20 miljoen ton steenachtig afval wordt in Nederland tot recyclinggranulaat bewerkt. Dat is ongeveer 1/3 deel van het totale Nederlandse afval.

Naast bouw- en sloopafval zal het gaan om steenachtig afval van de primaire productie van bouwmaterialen of van andere productieprocessen.

De Regeling bevat criteria waarmee de einde-afvalstatus van recyclinggranulaat kan worden bepaald. Deze criteria zijn opgebouwd uit technische-, milieu- en systeemeisen. Zo worden eisen gesteld aan de acceptatieprocedure van de ingaande afvalstromen, productiecontrole en kwaliteitsborging. Vanzelfsprekend gelden er ook eisen voor de samenstelling van de

granulaten. Tevens wordt voorzien in een controlesysteem met conformiteitverklaringen dat bij transport en levering aanwezig moeten zijn. Voldoet het recyclinggranulaat aan de Regeling, dan staat het op gelijke voet met een primair product.

Gedaanten eindproduct

Het eindproduct kan diverse toepassingsvormen krijgen. Grofweg gaat het om drie vormen: 1) in ongebonden vorm (bijvoorbeeld als fundering in een wegenbouw-werk), 2) in gebonden vorm of 3) als vormgegeven bouwstof (verwerkt in beton). Voor het recyclinggranulaat blijven onverkort de eisen gelden uit het Besluit bodemkwaliteit. Zo zal een BSB-certificaat of partijkering nodig blijven om

Granulaat wordt vaak gebruikt bij wegverharding

de milieuhygiënische kwaliteit aan te tonen voor de toepassing als bouwstof. Daarin komt met de Regeling dus geen verandering.

Minder administratieve lasten

De Regeling zal leiden tot minder administratieve lasten. Enerzijds voor recycling-bedrijven die puin bewerken tot recyclinggranulaat. Anderzijds voor afnemers/toepassers van het granulaat, zoals aannemers en betonfabrikanten. Puinverwerkende bedrijven hoeven geen afvalbegeleidingsbrief meer te voeren, omdat er geen sprake meer is van een afvalstof. De Regeling verplicht overigens wel om op de transportdocumenten aan te geven dat het om een einde-afval product gaat. Afnemers van recyclinggranulaat hoeven niet meer te beschikken over een omgevingsvergunning milieu voor het innemen van recyclinggranulaat als afvalstof. Geschat wordt dat circa 150 puinverwerkende bedrijven, circa 200 betonmortelbedrijven en circa 200 betonwarenfabrikanten direct met de Regeling te maken krijgen. Verder zijn er duizenden andere afnemers die het product toepassen. De Minister heeft de totale baten voor de sector geschat op ruim € 14 miljoen.

Handhaving

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) is belast met het houden van toezicht op de naleving van de Regeling. De bedrijven dienen zich te houden aan de bepalingen uit de Regeling vanaf het moment dat zij besluiten een specifieke partij granulaat niet meer als afval aan te merken. De praktijk zal moeten uitwijzen hoe de Regeling gaat werken. Vooral de asbestcontrole en het 'bijmengen' zullen naar verwachting aandachtspunten zijn voor ILT.

Tot slot

Heeft u vragen over de toepasselijkheid van de Regeling op uw bedrijf of product? Neem dan gerust contact op met de auteur. ■

Overzicht vormen van granulaat

Granulaat	Omschrijving
Asfaltgranulaat	Granulaat voortkomend uit het breken of frezen van asfalt.
Betongranulaat	Granulaat voortkomend uit het breken van beton.
Menggranulaat	Granulaat voortkomend uit het breken van metselwerk en beton, zodat het mengsel een massapercentage van ten minste 45% beton bevat.
Hydraulisch menggranulaat	Een mengsel van menggranulaat en hydraulische slak. Het massapercentage hydraulische slak ligt tussen 5% en 20%.
Metselwerkgranulaat	Granulaat voortkomend uit het breken van metselwerk.
Fijn granulaat 0/x	Los materiaal bestaande uit steenachtige deeltjes met een korrelgrootte kleiner dan 8 mm, verkregen bij het breken van gesloopt en adequaat bewerkt betonpuin en/of metselwerkpuin in een bewerkingsinstallatie.
Brekerzeefzand	Fijnkorrelig materiaal dat vrijkomt als steenachtige afvalstoffen in een bewerkingsinstallatie de eerste zeefgang ondergaan voordat het materiaal in de breker wordt geleid.

Bron: Nota van Toelichting, Stct. 6 februari 2015, nr. 3498

*Mr. drs. W.J.W. (Wilbert) van Eijk is als advocaat werkzaam bij Van Iersel Luchtman Advocaten op de vestiging in 's-Hertogenbosch. Hij is specialist op het gebied van het Omgevingsrecht (ruimtelijk ordeningsrecht en milieurecht) en het Economisch- en Milieustrafrecht.
E-mail: w.eijk@vil.nl
Tel. nr.: 088-90 80 800*